

6. neděle velikonoční A 2017

„Mějte v srdci posvátnou úctu ke Kristu jako k Pánu a buďte stále připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje“ (1 Petr 3,15).

List apoštola Petr je povzbuzení pro křesťany. Tak jako tehdy, tak také dnes být křesťanem znamená prožívat jisté nepříjetí ve svém okolí, zakoušet posměch, slyšet šepot pomluv. Petr povzbuzuje proti malomyslnosti. „Nebojte se jich, když vám vyhrožují, a nedejte se zneklidnit (...) pomlouvají vaše dobré křesťanské chování“ (1 Petr 3, 14b.16b).

Na začátku trochu odbočky. Občas se může stát, že člověk, křesťan, osočován není, naopak někdy můžeme slyšet jako věřící nebo i jako kněží: „Ty seš dobrý katolík (kněz), ty to tak nebereš, vlastně že chodíš do kostela, mně ani nevadí.“ A přitom jsme poplácáváni jakoby přátelsky po rameni. Je na místě se v tomto případě zeptat, kdo mě to vlastně poplácává skrze ruku rádoby známého? Vzpomeňme si na křestní sliby, či obnovu těchto slibů, komu jsme uvěřili a čeho a koho jsme se zřekli! Ano, je to jeho ruka! No, a pokud mu nevyhovujeme, že žijeme podle Ježíšových slov evangelia, potom se setkáváme sem tam i s odporem a někdy i dost tuhým. A tom je dnes řeč.

Lékem na tyto vnější tlaky má být: „Mějte v srdci posvátnou úctu ke Kristu jako k Pánu.“ Jak tomu ale rozumět? Tlak z vnějšku a ještě „tlačit zevnitř, aby člověk vykoval posvátnou úctu, kterou se opře proti běsnění nepřátel?

Je to věc překladu této věty a správnému porozumění. Když apoštol Petr hovoří o „posvátné úctě“, tak se odkazuje k proroku Izaiášovi. Také on řešil podobnou situaci, kdy národ byl pod velkým tlakem vnějších nepřátel a kdy se mnozí velmi báli. Tehdy prorok Izaiáš hlásal: „Vy se nebojte a nestrachujte. Dosvědčujte svatost Hospodina zástupů. Jeho se bojte a strachujte“ (Iz 8,12b-13). Tato věta je už trochu významově jiná. Ne vzbudit v srdci úctu a s ní zůstat ve svém nitru, to samozřejmě je cílem Petrova listu, ale spíše ukázat schůdnou cestu, jak tohoto stavu srdce dosáhnout. Tou cestou je volat, volat ústy a tím podpořit víru ve chvíli, kdy srdce zažívá sevření strachu: „Hospodin je svatý, je to Bůh zástupů, kdo proti nám!“ Takovéto zvolání může velmi napomoci, když je člověk svírán „úzkostmi ze všech stran“ (srov. Žalm 31,14).

Petr používá tuto myšlenku, když říká: *Dominum autem Christum santificate in cordibus vestris; Kýrion de tón Xristón hagianate en tais kardiais*, to znamená: (Ať je při tom všem sevření) „Kristus Pán tím, koho prohlašujete za svatého ve vašich srdcích!“ Bratři protestanté letničního charakteru to nazývají proklamací, zvoláním, které přehluší stísněnost a vybudí aktuální víru. Vyhlásují nahlas nad svými problémy svatost a svrchovanou moc Boha, jediného Pána. Tímto způsobem je i srdce podpořeno a vybudeno k přesvědčení, že jediný on je Pánem nad všemi těmi situacemi a protivníky, kteří se zdají být tak silní.

Mám jeden zážitek z Litoměřic. Tam jsme šli se spolužáky na bazén, na kterém byly skokanské můstky do vody. Jeden byl příliš vysoko na to, než byl člověk zvyklý z něho skočit do vody. Církou 3 nebo 5 metrů vysoký. Zespodu to vypadalo jako nic, ale z vrchu se člověku roztřásla kolena. Abych skočil a s ostudou se nemusel vracet zpět, tak jsem si musel hodně hlasitě zařvat

a skočit. To dodalo odvalu. Proklamace Boha jako Pána ve chvílích stísněnosti z pronásledování je tímtež.

Lékem při všech protivenstvích je provolání Kristovy svatosti, jeho naprosté svrchovanosti nade vším, co na nás dopadá. Ve chvílích strachu a stísněností můžeme vyznat: „Pane, ty jsi Bůh! Ty jsi svatý a svrchovaný nade vším, i nad mými těžkostmi, i nad těmi, kdo mě osočují, že jsem tvým dítětem, tvým učedníkem.“

Člověk však, aby vyhlásil Ježíše Krista, jako Boha a Pána svého života, nebo aby „byl stále připraven obhájit se před každým, kdo se nás ptá po důvodech naší naděje“, jak uhlazeně přeformulována svatý Petr ta různá osočování a pomlouvání, to vlastní mocí nedokáže. Člověk potřebuje pomoc zevnitř. Potřebuje toho, komu říkáme:

„Navštiv myslí našich chrám,
z výsosti nebes zavítej, do duší nám milost vlej.
Tys Utěšitel právem zván, tys dar, jenž Bohem věčným dán,
Zdroj živý, láskyplný dech, tys posvěcení myslí všech.
Ty sedmi darů studnice, prst Otcovy jsi pravice, tys Bohem přislíbený host, ty dáváš ústům výmluvnost.
Rač světlo v myslí rozžehnout, vlij do srdcí nám lásky proud, našeho těla slabosti zhoj silou svojí milosti.
Dál nepřítel zapuzuj a duši pokoj uděluj, ať vždycky pod vedením tvým vyhnem se vlivům škodlivým.
Nauč nás Boha Otce znát a Syna jeho milovat a v tebe, Duchu Svatý zas, důvěřovati v každý čas“ (Hymnus z 9. století).

Člověk potřebuje Ducha svatého, posilu zevnitř, aby mohl vyhlásit Ježíše jako Pána nad vším, co člověka sužuje. Otec Raniero Cantalamessa, papežský kazatel, učí, že dnešní neděle jakoby začínal jakýsi advent skrytý v době velikonoční. Je to advent očekávání Svatodušních svátků a vyprošujeme si tím nové vylití Ducha Svatého. Nové v tom smyslu, že obnovit působnost Ducha v nás potřebujeme jaksi znovu a znovu, podobně jako i apoštolové po letnicích, kdy jim pronásledování jaksi vzalo vítr z plachet a odvalu, znovu volali o Pomoc k Pánu a znovu jim byli naplněni (srov. Sk 4,31).

Ve čtvrtek v tomto týdnu oslavíme slavnost Nanebevstoupení Páně a zároveň začneme devítidenní nověnu k Duchu Svatému. Prožijme tedy tento svatodušní advent s voláním: „Přijď Duchu Svatý!“